

stabelig Sysfel, naar de ikke selv have Formue. Der forekommer det mig, at man kunde finde en overordentlig passende Anvendelse for en Del af Kommunitetets Midler, idet man kunde oprette Stipendier for saadanne Folk, som vilde studere videre, og som virkelig vilde hengive sig til egentlig videnskabeligt Arbejde. Ellers er jeg virkelig bange for, at vi kunne komme til at faae „Brøst paa lærde Mænd“ — ikke Embedsstandbater, men virkelig lærde Mænd, og jeg vil derfor henstille til Finantsubvalget, eller hvem der ellers faaer med denne Sag at gjøre, om det ikke var værd at tænke paa at oprette saadanne Stipendier for videregaaende Studerende paa en 5 Aar eller saa, saaledes at de fik et virkelig klækeligt Beløb, der satte dem istand til i den Tid at kunne syles med deres Videnskab uden altsor store Bekymringer for det daglige Brød. Havde de saa i den Tid ikke præsteret noget videnskabeligt Arbejde, vilde denne Understøttelse naturligvis falde bort; men havde man Haab om deres Fremgang, kunde de jo ogsaa faae det fornyet, og det kunde tillige være en Bei, ad hvilken man kunde skaffe Universitetet Lærere. Man har hidtil ved Kommunitetsstipendiet væsentlig søgt at skaffe Universitetet Studenter; men jeg kan ikke se rettere, end at dette Stipendium ogsaa maatte kunne bruges til ad denne Bei at søge at skaffe Tilgang af Lærerekræfter, og dette forekommer mig at ligge fuldstændig indenfor Fundatens Formaal. Tvørigt maa jeg næsten i Alt erklære mig enig med det ærede Medlem fra Rjøge (Hørup), der talte, da vi iforgaars havde denne Sag til Behandling. Jeg ser ikke rettere, end at den strenge Konsekvens af hans Foredrag maatte være, at vi strax negtede dette Lovforslag Dvergang til anden Behandling. Det er jo ikke af den Natur, at vi sige: I den nuværende Skikkelse ønske vi det ikke, men det kunde jo blive forandret, og i en anden Skikkelse vilde vi nok have det. Men saavidt jeg forstod det ærede Medlem, staaer han i den Henseende ligesom jeg, at vi overhøvedet ere imod at faae denne Sag ordnet ved særlig Lov paa længere Tid, men ønske, at vi ogsaa i Fremtiden hvert Aar, under tilbørligt Hensyn til alle Forhold, skulle kunne ordne denne Sag saaledes, som Omstændighederne kræve det. Hvis det er Tilfældet, forekommer det mig, at det vilde være det Naturligste, om man strax negtede Sagen videre Fremme, da det dog er vor Mening, at den ikke skal fremmes som særlig Lov. Men ønsker det ærede Medlem eller Andre at give Forslaget en noget hæderligere Begtævelse, at faae det til et Udvalg, for at det kan blive tilstrækkelig belyst, hvorledes Forholdet egentlig er, og hvor urimeligt Forslaget er, saa skal jeg for mit Bedkommende ikke modsætte mig det. (Bille: Mange Tak!). Ja, ikke Noget at takke for. Dette Forslag gaar jo ud paa, at Folkethinget skal tage Alt i sig, hvad det har sagt i de 7 sidste Aar

angaende denne Sag, og det gaar jo, saavidt jeg kan se, ud paa at indskrænke Bevillingsmyndighedens Indflydelse paa Universitetets Forhold. Det er et Stykke Finantslov, som man har taget ud af Finantsloven, for at faae det ordnet ved særlig Lov, og for saaledes at gjøredet til en Del af et Lags Normalbudget. Og endelig er der et Hensyn, som altid har spillet en stor Rolle i Folkethinget, og det er det, at denne rent finantzielle Sag, som er af saa stor Betydning, først har været forelagt i Landstinget. Alt dette forekommer mig at være Grunde, der kunne tale for at negte Sagen videre Fremme, og det er i alle Tilfælde Noget, som for mig synes at maatte være afgjørende for, at Folkethinget albrig kan gaa ind paa denne Lov. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Bille) vilde jo rigtignok gjerne have sluttet en Fred; men jeg tror, at det er blevet tilstrækkelig klart af den Diskussion, der er kommen efter hans Foredrag, at denne Fred var af en høist simpel Art. Det var just ikke en „simpel Fred“ i almindelig Forstand, men det var idetmindste for vort Bedkommende et overordentlig ringe Udbytte, vi vilde faae ved at opgive Alt, hvad vi selv ønskede, blot for at faae en Lov, som vi ikke ønskede.

Clausen: Det er blot for at motivere min Afstemning angaaende dette Forslag, at jeg har begjæret Ordet for nogle korte Bemærkninger. Jeg skal derfor ikke komme ind paa Sagens Realitet, den er jo nu saa grundig debatteret fra de forskellige Sider, og jeg for mit Bedkommende kan for en stor Del og i det Væsentlige slutte mig til de Betragtninger, der ere gjorte gjældende af det ærede Medlem fra Rjøge (Hørup). Skjøndt der er fremkommet temmelig tydelige og klare Udtalelser mod det forelagte Lovforslag, har det dog noget forundret mig, at Ingen egentlig har taget sit Standpunkt eller ligeoverfor Thinget erklæret, hvordan hans Stilling vil blive ved Afstemningen. Jeg tror nemlig, at man bør motivere sin Afstemning. Det forekommer mig, at, naar vi skulle stemme om dette Forslag, da maa to Betragtninger gjøre sig gjældende hos os. Den Første er: Hvordan har vor Stilling i de sidste Aar været ligeoverfor dette Spørgsmaal? Det vil altid væsentligt komme i Betragtning hos mig, thi har man havt det Spørgsmaal fremme Aar for Aar gennem en længere Aarrække og bestandigt havt det samme Syn paa Forholdet, saa ser jeg ingen Grund til, at man skal have forandret sit Syn paa dette Spørgsmaal, og heller ikke sin Stilling dertil. Nu har denne Sag ganske vist været underkastet en Kommissions Undersøgelse, men hvorledes er denne Kommission kommen frem? Der har i forrige Samling været udtalt Ønske om at faae Universitetets Forhold og økonomiske Stilling undersøgt ved en